

VEČER

Svetozarevska 14, 2504 Maribor, SLOVENIA - tel. h.c. 02 / 23 53 500 - e-mail: pc@vecer.com

Datum: **Sreda, 8. Oktober 2008** - Stran: **ARHITEKTURNA BESEDA**

Nov objekt ob mariborskem mestnem parku

Rešitve so na ogled v razstavišču Urban

Kar nekaj je še tistih lokacij v mestu, kjer različni investitorji izkazujejo interes za gradnjo. Ker pa vsa ta območja v prostorsko izvedbenih aktih niso opredeljena kot takšna, da je zanje potrebno izvesti arhitekturni natečaj oz. investitorji niso zadolženi k spoštovanju Zakona o javnih naročilih, kamor je, za pridobivanje izbrane rešitve, uvrščen tudi arhitekturni natečaj. Zato velja pohvaliti in predstaviti vabljeni arhitekturni natečaj, ki sta ga razpisala Dodoma d.o.o. in Krekova družba za storitve d.o.o. iz Maribora in katerega rezultati so od včeraj na ogled v razstavišču Urban MOM, v pritličju Grajske ulice 7 v Mariboru.

Mestna palača, izbrani elaborat arhitektov Bevk & Perović

Enostopenjski, projektni natečaj z vabljenimi udeleženci za idejno arhitekturno urbanistično rešitev je obravnaval območje vogala Trubarjeve Mladinske ulice v Mariboru. Investitor je povabil k sodelovanju izbrane arhitekta, kar omogoča pridobivanje različnih rešitev, ki pa so lahko dokaj usmerjeno orientirana v pričakovanja pridobljenih predlogov, saj izključujejo nekaj tistih, ki so običajno prisotne v javnih natečajih in ki sicer lahko pokažejo na cel niz zanimivih, inventivnih, avantgardnih rešitev, ki pa jih za investitorja tako določujoče gradnje in pričakovanj pač ni moč uporabiti. Cilj natečaja je bil pridobiti idejno zasnovo oziroma projektno podlago za nadaljnjo izdelavo izvedbene projektne dokumentacije za gradnjo stanovanjsko-poslovnega objekta s podzemnimi garažami in internimi odprtimi površinami.

K sodelovanju so bili povabljeni sledeči avtorji oz. projektivni biroji: Bogdan Černe, d.o.o. Maribor, Bevk & Perović arhitekti, Ljubljana, Robi Lesnik, Osa d.o.o. Maribor, Ivo Žnidaršič, Diar d.o.o. Maribor, BogdanReichenberg Arhitektura Maribor in Oskar Virag, Vires d.o.o. Maribor. Na dan oddaje natečajnih elaboratov je prispelo pet elaboratov, ki jih je po pripravi in analizi poročevalcev posamičnih strok ocenjevala natečajna žirija v sestavi: Jože Murko, predsednik, Izток Čegovnik, Tomaž Kancler, Marjan Ekert, Stojan Skalicky, mestni arhitekt, in Matjaž Bertoncej kot stalni namestnik članov žirije.

Po petih srečanjih je bila komisija soglasna in je sprejela odločitev, da podeli prvo nagrado elaboratu s šifro 29608, avtorjev Bevk & Perović arhitekti, ki bo na osnovi končno definirane projektne naloge primerna osnova za izdelavo projektne dokumentacije.

Izbrana rešitev

Umestitev novega objekta v razpoložljivo zazidalno območje tako prostorsko kot iz vidika programske obogatitve sledi smernicam natečajne naloge z izjemo umestitev treh dodatnih atrijskih objektov ob Livadni poti. Zaradi zmanjšanja površin sicer nekoliko okrnjena interna raba notranjega dvorišča, vendar rešitev ponuja možnosti programske obogatitve, zato je žirija ocenila, da podan predlog predstavlja obogatitev rešitve.

Elaborat arhitekta Reichenberga je zahteval posebno pozornost in obravnavo.

Objekt je kot celota zasnovan zelo racionalno in funkcionalno ter izkazuje najboljše ekonomske parametre (konstrukcija, izraba prostora, odnos površin bruto/neto, itd.). Celotno

prostorsko arhitekturno zasnovo bi lahko označili tudi kot vzorčni primer urbanega (mestnega) bloka, ki tudi ustrezno spoštuje smernice ZVKD, kar zadeva navezave na kulturni spomenik (Trubarjeva 5) in ostale gabarite. Avtorji so zasnovo pozidave rešili sin kondenzacijo tipologije (mestna palača atrijska hiša urbani lofti skriti vrt), kar je dalo rešitev zasnove "stavbnega kareja v kareju". Bivalni prostori stanovanjskih enot (dnevni prostor, kuhinja, jedilni prostor) so orientirani na hrupnejšo, to je ulično stran (Trubarjevo in Mladinsko ulico), spalnici pa na mirno (notranje) dvorišče. Ob takšni zasnovi je žirija ne glede na siceršnjo ustreznost orientacije in delitev prostorov na hrupni oziroma mirni del izrazila pomislek zaradi severne orientacije stanovanj, umeščenih v lamelo ob Mladinski ulici, vendar pa je ta del zasnove prav zaradi diverzifikacije tlorisa na mirni in hrupni del ob zaključku sprejela. Predlagana programsko-funkcionalna zasnova pritličja vključuje javno dostopne programe ob obeh uličnih lamelah, ki so premišljeno locirani in se izmenjujejo s funkcionalnimi prostori stanovanjskega dela (vhodi, kolesarnice). V pritličju uvaja tudi sodobni bivanjski prizidek, t.i. "loft", umeščen ob slepi fasadi obstoječega objekta na parcele.

Žirija je, kot dobro in likovno in materialno jasno zasnovano, ocenila rešitev fasadnega ovoja objekta in premišljeno "dvojnost" v materialnem oblikovanju (mestna podoba navzven, drugačnost navznoter), s precizirano teksturo fasadnih površin, členitvijo fasade oz. odprtih in zaprtih površin (loggie, okna). Izbrana natečajna rešitev izkazuje visoko bivalno kvaliteto in atraktivnost atrijskih objektov ob Livadni poti in kot celota zaradi domišljenih in kvalitetnih rešitev urbanistično-arhitekturne zasnove, kvalitetnih stanovanjskih tlorisov, dobre organizacije pritličja in prometnih rešitev ter ustreznega oblikovanja fasadnega ovoja ter spoštljivega merila glede na smernice ZVKD predstavlja takšno kvalitetno izhodišče, oziroma podlago za nadaljnje projektno obdelavo.

In ostali?

Elaborat OSA arhitektov

Elaborat z oznako 28478 (Bogdan Reichenberg s sodelavci): umestitev novega objekta v prostor je v primerjavi z ostalimi elaborati poudarjeno samosvoja, saj ta avtorska rešitev zapolnjuje tri robove razpoložljivega zemljišča ob treh uličnih linijah (Trubarjeva - Mladinska - Livadna pot), čeprav je natečajna naloga "predvidevala obulično interpolacijo novega volumna v okviru severovzhodnega vogala kareja Strossmayerjeva, Krekova, Trubarjeva". Žirija je ob predlogu zavzela stališče, da v smernicah predpostavljeno nepozidljivost dvorišča pri presoji posameznih elaboratov, ki so v ta del lokacije umeščali del objektov, ni ocenjevala samo po sebi negativno ali nesprejemljivo.

Izhodišča rešitve so ponudila kompleksni stavbni ansambel, ki s smiselno in organizirano ureditvijo izpostavlja dialog z okolico, formiranje novih, dobro organiziranih stanovanjskih sklopov, ureditev optimalnih pogojev znotraj sklopa in z okoljem. Avtorji so oblikovali vzorec iz treh elementov stavbne mase (dveh vzporednih in prečnega povezovalnega ter pretežno votlega volumna) s ciljem zagotavljanja optimalnih bivanjskih pogojev in intimnosti notranjega (dvoriščnega) prostora. Arhitekturno zasnovo zato tvorita dve stanovanjski lameli s dvostransko orientacijo stanovanj (vzhod in zahod) ter vertikalnim povezovalnim volumnom, t. i. vertikalnim parkom ob Mladinski ulici. Žirija je tak koncept in tudi celotno arhitekturno-funkcionalno rešitev ocenila kot izjemen profesionalno premišljen avtorski prispevek, vendar pa ga je v kontekstu nadaljnega razvoja in morebitne realizacije projekta ocenila tudi kot manj izvedljivega.

Osnovni pomislek (in s tem pomanjkljivost elaborata) ni v kvaliteti natečajne rešitve (atraktivna arhitekturna zasnova, zelo premišljeni in funkcionalni stanovanjski tlorisi z ustrezno dvostransko orientacijo, programsko domišljene rešitve parterja objekta, itd.), pač pa izključno ali predvsem dvomi v izvedljivosti projekta. Tudi če bi abstrahirali smernice, da je nova pozidava predvidena ob severovzhodnem vogalu Trubarjeve in Mladinske, ne pa tudi v notranjosti kareja (torej ob Livadni poti), bi investitor v nadaljevanju postopka zanesljivo naletel na nepredvidljive ovire zaradi etažnosti objekta ob Livadni poti in bližine obstoječega stanovanjskega objekta. Kakršnakoli sprememba zazidave ob Livadni poti pa bi v tem delu natečajnega elaborata predstavlja novo rešitev oz. nov avtorski koncept.

Rešitev severne (prazne in zelene) lamele ob Mladinski ulici je ponudila koncept vertikalnega parka, ki pa ga je žirija ocenila vsaj kar zadeva ekonomsko izrabo površine kot neupravičen in oz. zgolj kot opravičevanje koncepta o vizualnem povezovanju naravnega zelenega ambienta (park) in oblikovanega prostora (interno dvorišče). Kvalitetne zasnove stanovanjskih enot, njihovo orientacijo, raznolikost strukture, programsko zasnovo pritličja, ustrezno rešitev kletnih nivojev (parkiranje in ostali prostori), ureditev vhoda in kontrole, pestrost in dobro diverzifikacijo programov in funkcionalnih delov stavbe v pritličju, elaborat vsekakor povzdiguje od ostalih (neizbranih) in dosega eno od najvišjih ocen, ki pa v skladu z razpisnimi pogoji ostaja enak letem in ga ni bilo moč posebej nagraditi.

Tomaž Kancler